

NYBYGGG PSYKISK HELSE SSK

SØRLANDET SYKEHUS HF

REVIDERT SKISSEPROSJEKT 18.03.2016

INNHold

INNLEDNING	2
OPPGAVEN / BAKGRUNN OG PROSESS	2
ROMPROGRAM	2
TOMTEANALYSE	3
SOL	3
TOPOGRAFI	3
ADKOMST	3
REKREASJON	3
UTSIKT	3
NÆROMRÅDE	3
KONSEPT	4
UTOMHUS	6
PRINSIPPER	6
LANDSKAPET GJENNOM ANLEGGET	6
INDRE HAGER	6
SKJERMEDE UTEROM	6
UTEROMMENE RUNDT BYGGET	7
SEDUMTAK	7
LANDSKAPSBEARBEIDING	7
VANNHÅNTERING MED MERVERDI	8
FASADEKONSEPT	9
PERSPEKTIV INNGANGSFASADE	10
BELYSNING	12
INTERIØR	13
DØGNPOSTENE	14
SKJERMINGSENHETER	16
SENGEROM	17
PASIENTROM	17
BADEROM	17
VEI OG TEKNISKE INFRASTRUKTUR	18
BÆRESYSTEM	18
TEKNISKE ROM	18
KOSTNADSKALKYLE	18
NESTE FASE OG VIDERE GJENNOMFØRING	19
PASIENTSIKKERHET	19
PLANTEGNINGER	
2.ETASJE	A220
1.ETASJE	A210
UNDERETASJE	A200

INNLEDNING

2

OPPGAVEN / BAKGRUNN OG PROSESS

Dette utvidede skisseprosjektet er et tillegg til konseptfasedokumentasjonen for "Nybygg psykisk helse" ved SSK.

Det har blitt utarbeidet og vurdert forskjellige fysiske løsnings- og bygg alternativer, som tar utgangspunkt i gjennomført idefase for PSA Sørlandet og de føringer som har fremkommet i arbeidet med sykehusets utviklingsplan.

I studien av bygg- alternativene har det vært sett på nybygg på ulike tomter ved sykehuset i Kristiansand og utvidelser av eksisterende bygg i Arendal.

Det foreliggende prosjektet er basert på utarbeidet konseptfase for PSA / ABUP ved Sykehuset Sørlandet. Med bakgrunn i vedtatt konseptfaserapport/ skisseprosjekt ble det av styret anbefalt at et nybygg for PSA / ABUP skal plasseres ved «Bølgene», sør på sykehusområdet.

Prosjekteringen av det utvidede skisseprosjektet har vært gjennomført i tett samarbeid med sykehusets prosjektledelse og en brukergruppe sammensatt med representanter for fagmiljøene innenfor PSA og ABUP.

Parallelt med prosjekteringen har hovedfunksjonsprogrammet blitt utviklet i tråd med de innspill som har kommet frem i møtene.

ROMPROGRAM

Programmering handler om å utrede, dokumentere og vurdere driftsorganisasjonenes og pasientenes behov ved planleggingen av byggeprosjektet.

I samarbeid med brukergruppen for PSA / ABUP er det utarbeidet et nytt hovedfunksjonsprogram for prosjektet.

Det reviderte programmet er en videreutvikling av konseptfasens Hovedfunksjonsprogram og oppsummeres til 6.480 m².

Romprogrammet omfatter 70 PSA senger, 10 ABUP senger, poliklinikker, kontorer og fellesarealer/ treningsarealer. I tillegg til standardsenger er det medtatt 8 skjermingsenheter/ tekniske senger.

Møteserier innenfor romprogrammering har vært avholdt som en del av det utvidede skisseprosjektet med fellesmøter for program og løsning.

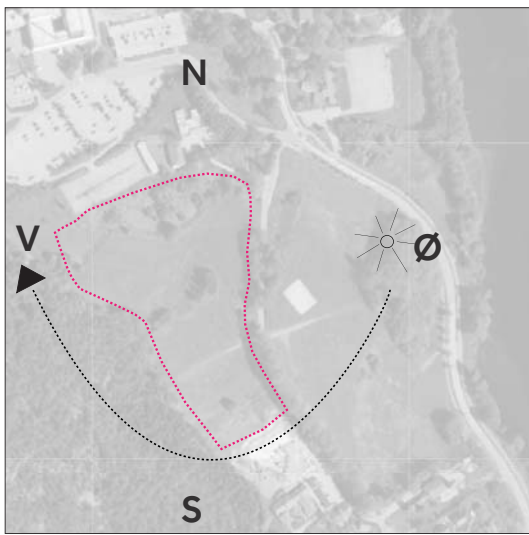

◀ Kristiansand, flyfoto

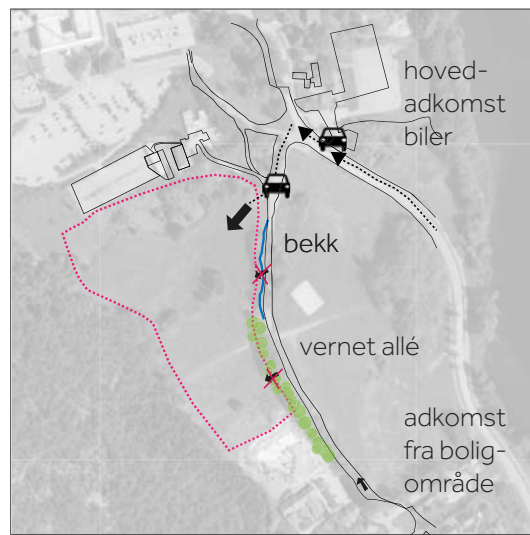
TOMTEANALYSE

For å gi et best mulig svar på oppgaven er det viktig å registrere og forstå tomtens muligheter og begrensninger. Resultater av dette er styrende i den videre designprosessen. Tomten ligger syd for eksisterende sykehus og består av et åpent bølgende kulturlandskap med fall mot øst.

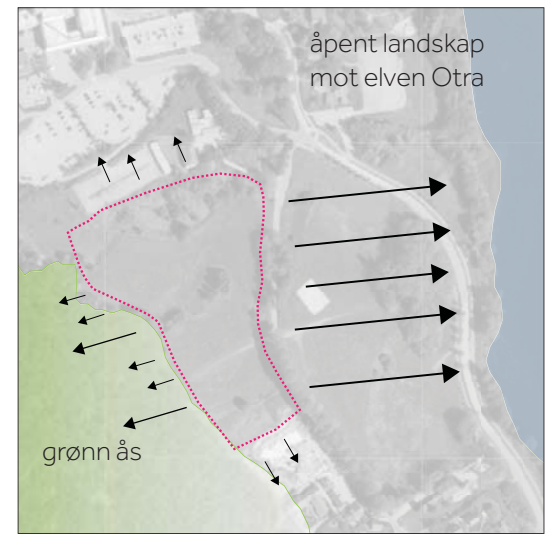
SOL

Tomten har relativt gode solforhold men vil på grunn av beliggenhet mot kollen i vest ha begrenset kveldsol.

ADKOMST

Adkomsten til tomten blir nordfra. En vernet allé og en bekk begrenser mulige alternativer for avkjørsel inn på tomten fra Andreas Kjærsvæi. Det er naturlig å legge avkjørselen nord for bekken.

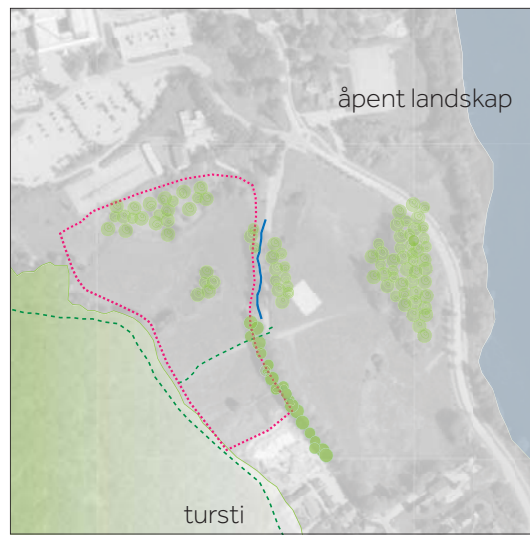
UTSIKT

Tomten henvender seg østover mot et åpent kulturlandskap med god utsikt mot Otra og bebyggelsen øst for elva. Tomten har også god visuell kontakt med sykehuset i nord, bebyggelse i sør og grøntareal i vest.

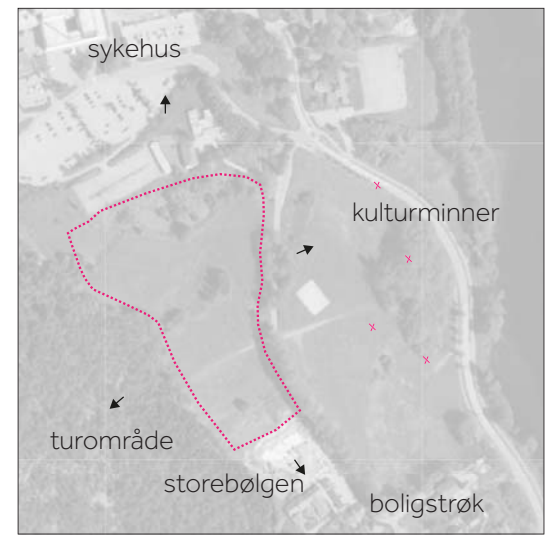
TOPOGRAFI

Tomten fremstår som åpen og grønn med et bølgende landskap som heller mot Otra i øst. Høydeforskjellen på den aktuelle delen av tomten er på ca. 5 meter.

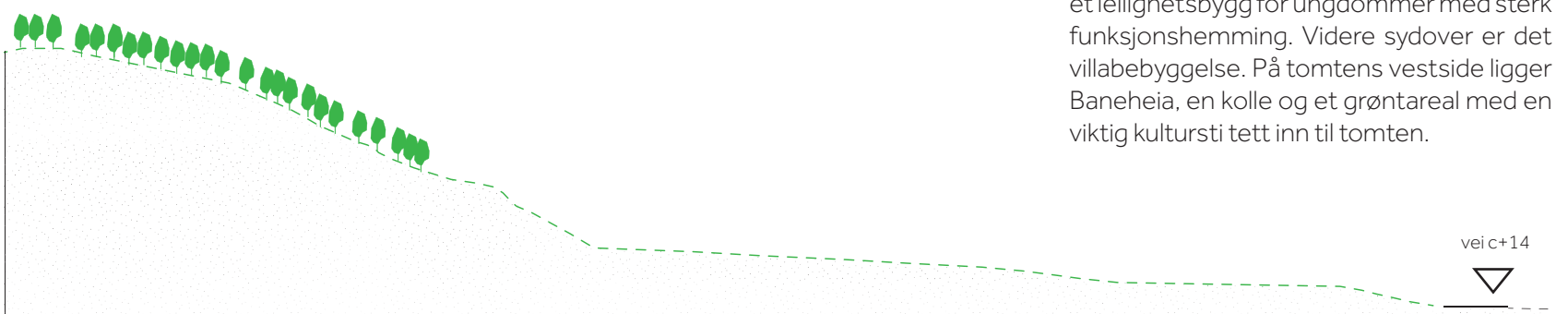
REKREASJON

Tomten er omgitt av natur med flere stier og det er mange muligheter for aktivitet og rekreasjon i skog eller åpent landskap.

NÆROMRÅDE

Mot nord ligger dagens sykehus med sitt utviklingsområde. På østsiden av tomten åpner landskapet seg og veiene er de eneste barrierene mot elven Otra. Nært inn på tomten mot syd ligger Storebølgen, et leilighetsbygg for ungdommer med sterk funksjonshemming. Videre sydover er det villabebyggelse. På tomtens vestside ligger Baneheia, en kolle og et grøntareal med en viktig kultursti tett inn til tomten.

► Tverrsnitt tomt

KONSEPT

4 Basert på analysen av solforholdene på tomten har vi valgt å plassere bygget så langt som mulig mot øst for å gi mulighet for bedre sol og lysforhold mot vest. Dette er også en forutsetning for å sikre nødvendig avstand til «Kjærlighetsstien» som går langs Baneheia.

Adkomsten inn til tomteområdet er fra nordsiden. Plassering av innganger, varelevering og akuttmottak bør forholde seg til dette slik at mest mulig av tomten bevares grønn.

I utformingen av bygget er det naturlig å tilpasse seg det skrånende terrenget på en slik måte at det oppnås optimal bakkekontakt og direkte adkomst ut til rekreasjonsområdene for flest mulig. Konseptet for bygget er basert på en klar funksjonsdeling. Alle offentlige fellesarealer er samlet i en base og sengepostene er plassert som løse volumer på toppen av denne.

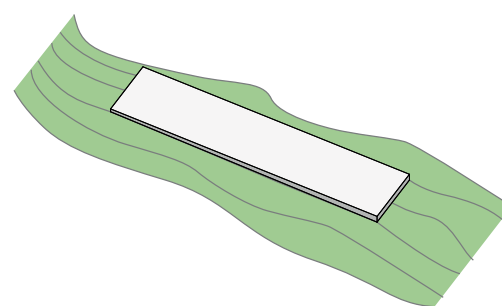
Basen er plassert inn i eksisterende terreng og det skapes differensierte uterom i tilknytning til bygget.

For å få nok fasade med dagslys i forhold til programkrav og samtidig skape skjermede uterom har vi etablert lysgårder i den massive basen.

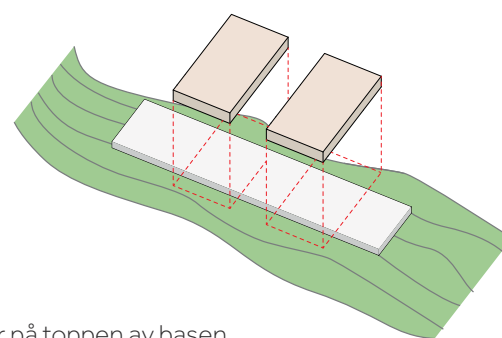
På basen ligger to volumer med sengeposter over to etasjer. Det består mulighet for senere utvidelse til tre volumer. Volumene er vridd i forhold til hverandre for å unngå direkte innsyn mellom sengerommene og for å skape en dynamikk i forholdet mellom volumene. Hver etasje er inndelt i to sengeposter som deler felles støttefunksjoner. Volumene er utformet med indre, lukkede hage.

Konseptet for utforming av bygget har vist seg å være relativt robust og vil kunne gi flere alternativer for plassering av de ulike sengepostene på toppen av basen.

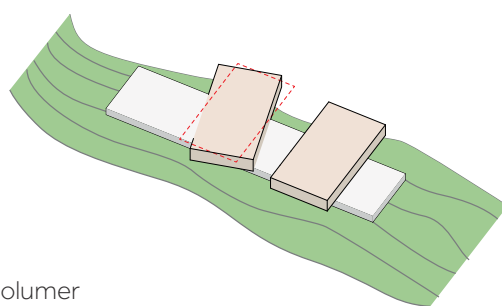
Hovedprinsippet er imidlertid at alle sengene plasseres i de fristilte volumene på toppen av basen og at basen inneholder fellesarealer og poliklinikker. Det er mulig å plassere ABUP i det søndre volumet der den kan få direkte tilgang til varierte uteområder.

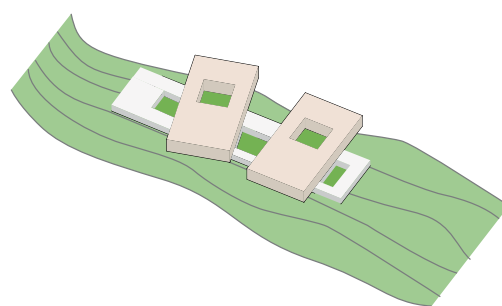
Basen i terreng

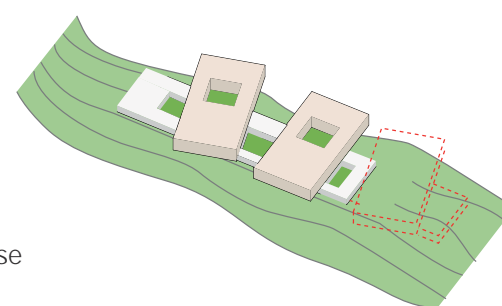
Sengeposter på toppen av basen

Vridning av volumer

Lysgårder

Mulig utvidelse

Konseptdiagrammer ►

Vertikal funksjonsfordeling ▼

UTOMHUS

⁶ Tomta ligger i skrått landskap under en grønn ås, omgitt for øvrig av kulturlandskap, og henvender seg mot elva Otra. Her er det gode muligheter for å bruke landskapet som helbredende faktor, og forme naturrom med varierte, sanselige opplevelser. Eksisterende naturelementer som alléen, bekken og kjærlighetsstien vil gi fine kvaliteter til anlegget, og er viktige faktorer å ta vare på i planleggingen.

PRINSIPPER

Det psykiatriske sykehuset skal fungere for både personalet, pasienter og besøkende, som i det daglige alle har individuelle behov og krav til fasilitetene. Det skal være lett for personalet å fungere og utføre deres arbeid, noe som betyr behov for enkel adkomst til og oversikt over de forskjellige uterommene. Samtidig skal prosjektet bidra til et behagelig og helsebringende opphold for pasientene, som oppfylles ved mange ulike muligheter for opphold og rekreasjon utendørs, og ulike grader av skjermede situasjoner. Det er gode muligheter for å tilrettelegge for opplevelse av den omkringliggende naturen på et nivå som passer for den enkelte pasient.

LANDSKAPET GJENNOM ANLEGGET

Vi har jobbet med å bringe naturen inn i anlegget, slik at terskelen for naturopplevelser blir lav. Idéen er at landskapet skal løpe som et teppe gjennom hele bygget og gi pasienter opplevelsen av været,

årstidene og det evig fornyende element som naturen er.

Landskapsplanen tilbyr brukerne en rekke forskjellige opplevelser og oppholdssteder. Ulike aktivitetsfelter for lek og fysisk aktivitet, urtehager og opphold i solveggen. Et mangfold av sanseinntrykk gjennom beplantning, materialitet og tilstedeværelsen av vannelementer.

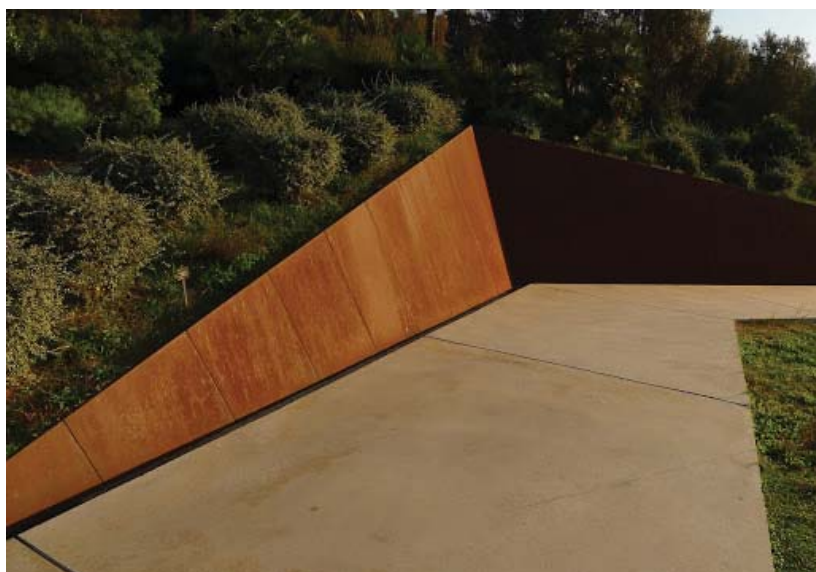
INDRE HAGER

De indre hagene skal først og fremst være en ressurs for pasientene som ikke er friske nok til å bevege seg utenfor sykehuset. Derfor utføres rommene som en komprimert utgave av den omkringliggende natur, for å gi pasientene et inntrykk av naturens nærvær. I hagene oppleves dessuten lukter, lyder og de skiftende årstidene i form av tilrettelagt beplantning og skiftende belegning av lys betong, grus og tre.

Gårdsrommene vil fungere i tett sammenheng med bygningens interne rom. Åpne flater plasseres ved oppholdsrom, mens det ved behov for innsynsskjerming kan avskjermes med beplantning av trær og høye gressarter. Det er viktig å sikre personalets oversikt over arealene, samtidig med at pasientene kan føle seg avslappede og private.

SKJERMEDE UTEROM

Det skal etableres flere avgrensede uterom med direkte adgang fra sengepostene. Dette kan løses i de indre hagene. Disse kan fungere

som oppholdsareal for pasienter som har behov for å skjermes spesielt. Atriene gir mulighet til uteopphold i direkte forlengelse av enhetenes innvendige rom, uten ytterligere behov for følge. Her kan det etableres skjermede hager som kan avgrensnes med loddrette trespiler. Dette vil gi mulighet for opphold i et naturrom, hvor landskapet og beplantningen kan bevege seg inn og ut av avgrensningen. På den måten kan også disse pasientene oppleve kontakten til naturen. Alternativ kan det etableres tette vegger for å unngå kontakt mellom pasientene fra de ulike enhetene.

UTEROMMENE RUNDT BYGGET

På bygningens sør- og vestsida etableres en serie felles uteoppholdsarealer tilrettelagt for lek og fysisk aktivitet, urtehager og opphold, samt hundegård. Disse uterommene har andre skjermingskrav enn de indre hagene og vil kunne benyttes som offentlige uteområder. Likevel ønskes uterommene utformet slik at de oppleves som en del av og i sammenheng med psykiatribygget. Et gjennomgående skjermingskonsept med lette vegger og variert beplantning tilbyr ulike skjermingssituasjoner, tilrettelagt for ulike brukeres individuelle behov. Området sør for bygningen er tomtens mest solrike uterom. Her legges til rette for urtehager, felles opphold i solen, samt et større lek og aktivitetsfelt, spesielt tilrettelagt for ABUP.

Mot kjærlighetsstien beplantes 10-meterssonen på en måte som ivaretar ønsket om skjerming for pasientene og opplevelsen av stien som en del av skogen.

SEDUMTAK

Alle takflater skal beplantes med sedum, eller på norsk Bergknapp. Bruk av sedum har mange fordeler. Man reduserer avrenningen fra taket med omlag 50% på årsbasis, og gir derfor en god håndtering av overvann innenfor tomte. På sommeren kan taket absorbere og fordampe opp mot 80% av nedbøren som faller på taket. Dette sparer det kommunale avløpsnett for store vannmengder og kan redusere flom i byer ved store nedbørmengder. Dekket bidrar til termisk lagring av energi, slik at det vil kunne bidra til å stabilisere innetemperaturen og dermed redusere kostnadene med oppvarming og avkjøling. Sedum virker gunstig i fht. reduksjon av brannspredning. Sedum er nærmest vedlikeholdsfritt, og trenger ikke å klippes, vannes eller kalkes. Sedumtaket dekker og beskytter takmembranen mot ytre påkjenninger som UV stråler, varme, kulde, nedbør, vind og vær. Dette betyr at sedumdekket bidrar til å forlenge de fleste takmembranens levetid fra 25 år opp mot 60 år. Sedum har en grønn farge (bladverket er grønt). På sommeren og høsten blomstrer sedumplantene med hvite, gule og rosa små blomster. På høsten og vinteren får sedumtaket en rødbrun, vakker farge. Løsningen med sedumtak er velutprøvd i Norge.

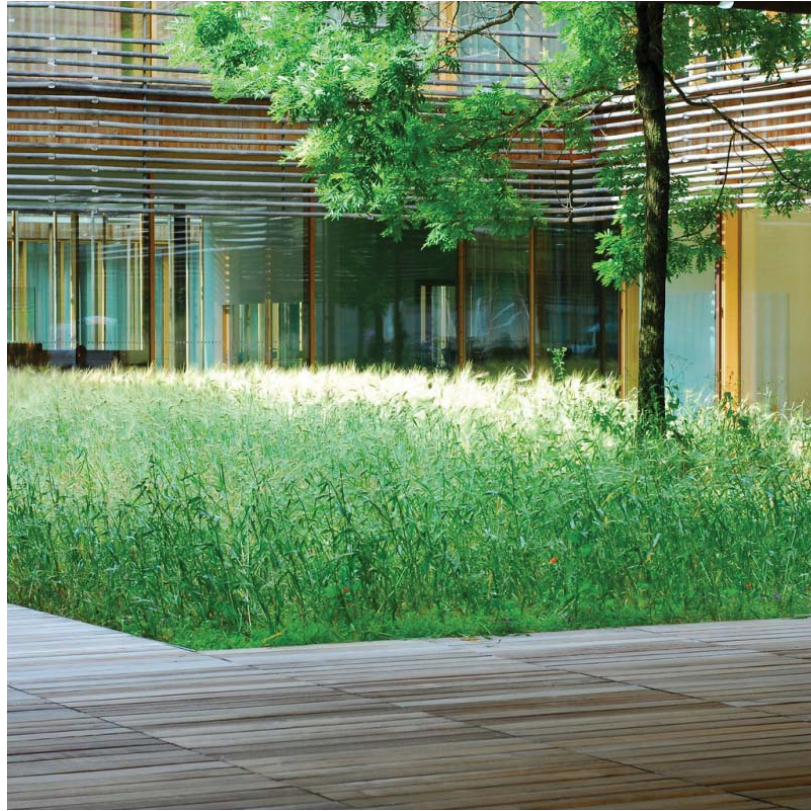
LANDSKAPSBEARBEIDING

Bygningen haren tyngre base delvis i terrenget, med letter trebokser oppå. For å forsterke sammenhengen mellom basen og landskapet skal terrenget bearbejdes og formes. Noen steder er det behov for større nivåforskjeller, for å møte etasjenivåer i bygningen eller i forbindelse med oppbygging av oppholdsflater utomhus. Her er det jobbet med støttevegger i ulike høyder. Støtteveggene skal spille sammen med bygningens materialer og bidra til opplevelsen av et helhetlig anlegg.

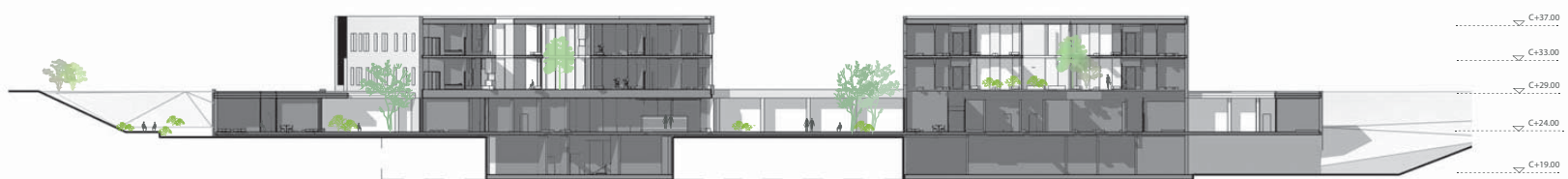
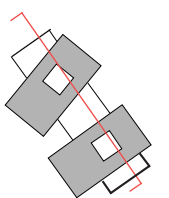

VANNHÅNTERING MED MERVERDI

Det eksisterende vannløpet lengst øst på tomten, forsterkes som landskapeleg element i det nye anlegget. Utover å være en stor rekreativ verdi vil bekken brukes til naturlig oppsamling av regnvann fra bygningens og landskapets harde overflater. Dette forsinkes vannet og sikrer naturlig nedsiving, samtidig som bekken bidrar til økt biodiversitet i området. Bekken tiltrekker seg ulike fugle- og dyrearter og bidrar med lukter, lyder og rekreasjonsverdi. Den leder også de besøkende opp langs alléen til hovedankomsten som krysser over bekken og inn på ankomstplassen.

▼ Lengdesnitt 1:1750

FASADEKONSEPT

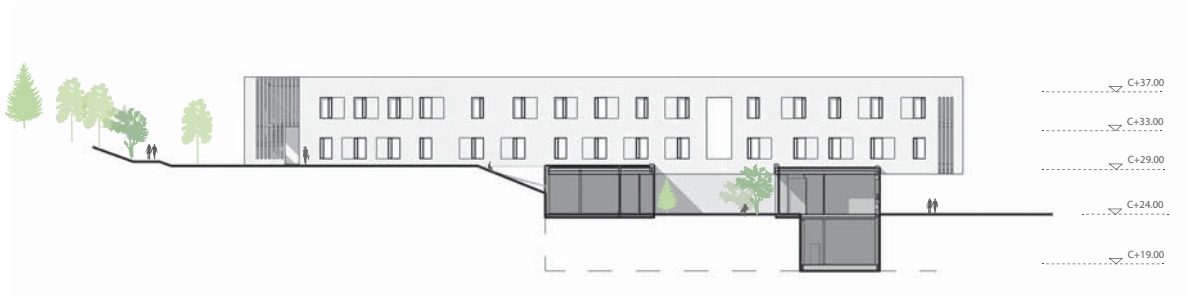
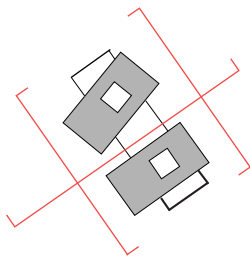

Basen ligger som et massivt, tungt element i landskapet, den håndterer terrengforskjeller og bærer de lettere volumene som tilsynelatende balanserer oppå. Materialbruken i fasaden gjenspeiler dette. Mørke grå teglvegger med horisontale vindusbånd fremhever tyngden og massiviteten i førsteetasjes volum som er byggets base. Vindusbåndene vil kunne variere i høyde, slik at man visuelt kan skjerme funksjoner på innsiden uten at dette går på bekostning av dagslysinnslipp. Ulik behandling av tegl, med variasjoner i fugefarge og muremetoder, vil skape et spill i fasaden som vil være tydelig både på langt og på kloss hold.

Sengeetasjene er ordnet i tre volumer eller «bokser» som ligger oppå basen. Disse boksene får et materialuttrykk som er lettere av karakter, med luftet trekledning. Ytre fasader vil ha en homogenitet og ro som understreker volumene. Indre fasader, mot hagene som tilknyttes sengepostene, blir mer oppdelt – her har man fokus på å få til en åpenhet og menneskelig skala som er god å forholde seg til for pasientene.

Vinduene ligger tilbaketrukket i forhold til fasadens ytterliv, og muliggjør på den måten skjult solskjerming bak kledningen. Det er viktig at fasadens rolige homogenitet i minst mulig grad forstyrres av tekniske installasjoner. Sengerommene har alle sammen høye vinduer opp til himling, noe som gir godt dagslys ved at lyset reflekteres innover i rommet av himlingen. Et stort vindusfelt midt på boksene gir variasjon i fasaden og samtidig utkikk og lys til begge sider når man kommer ut av trapp/heis. Vinduene i gavlfasadene har formater som i større grad trekker det store landskapet inn i rommene.

- Snitt gjennom gårdsrom
- ▼ Fasade vest mot kjærlighetsstien
- ▼ ▼ Fasade øst, inngangsfasade 1:1750

PERSPEKTIV INNGANGSFASADE

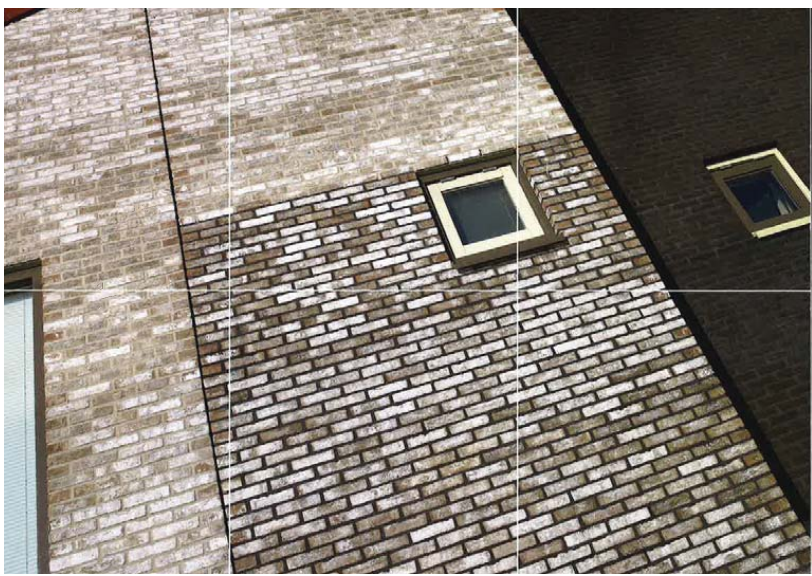

BELYSNING

Byggets komposisjon, materialitet og plassering i landskapet fremmer en tett sammenheng mellom uterom og innerom. Gårdsrommene sikrer at dagslyset slipper inn i byggets kjerne der fellesområdene ligger, mens generøse vindusflater på sengerommene gir beboerne utsikt og tilgang på det skiftende dagslyset fra morgen til kveld.

Det kunstige lyset i bygget bidrar til å omskape bygget til et hjem.

Lyskilder med en høy fargegjengivelse og en varm fargetemperatur benyttes. Dette gjøres både for å kunne skape de samme stemningene i lyset som man har hjemme, men også for å styrke beboernes selvfølelse og sikre at de får en flatterende hudtone. I sammenheng med speil på badet brukes større lysende flater som modellerer ansiktet mykt uten å skape skarpe skygger. Styringen av lyset på sengepostene skal være enkelt og kjent for beboeren slik at de ikke behøver å lære nye måter å bruke lys på. Helsepersonell bør ha mulighet til å overstyre deler av lyset på sengerommene slik at de kan gjennomføre inspeksjoner om natten uten å vekke beboeren med mye lys eller måtte gå inn på mørke sengerom.

Utformingen av lyset i fellesområdene skal bidra til å gjøre det enkelt og intuitivt å navigere i bygget for besøkende, beboere og ansatte. I disse områdene kan lysstyringen automatiseres slik at man kan spare energi når det er stor tilgang på dagslys eller når rom ikke er i bruk. Eventuelle bevegelsessensorer bør plasseres slik at beboerne ikke ser at lyset automatisk slås på eller av, men at dette gjøres før brukeren kommer inn i rommet / etter at brukeren har forlatt rommet.

Lysarmaturene som benyttes fremstår som standardprodukter i en gjenkjennelig utforming. Skjulte sikkerhetsanordninger skapes gjennom detaljering, innfesting, materialbruk, lavvolts strøm og skjulte spesialskruer for å unngå at beboerne kan bruke produktene til å skade seg selv. Dette er spesielt viktig i rom der pasientene er alene uten kontinuerlig oppsyn fra ansatte. Ved å bruke produkter som på overflaten ser vanlige ut vises brukeren tillit og normalitet istedenfor klinisk robusthet.

Lyset i gårdsrommene balanseres mot lyset i bygget på kveldstid slik at man unngår «speileffekten» i vinduet, men gir beboere og ansatte mulighet til å se ut om kvelden. Plasseringen av armaturer og lyssettingen av flater i gårdsrommene velges strategisk for å skape denne forbindelsen mellom inne og uterom.

◀ Materialpalett fasade:
grå tegl med mørk / lys
fuge, trespiler

INTERIØR

13

For å oppnå et rolig og oversiktig interiør ønsker vi å arbeide med en palett med rolige farger og få materialer. Lett gjenkjennelige og naturlige elementer som tre og tegl, møter pasientens behov for robuste og trygge omgivelser. Både tegl og tre har en naturlig, vakker struktur med varierte overflater som gjør det mulig å begrense antall materialtyper.

Det er et ønske at utvendige materialer kan gjenkjennes innvendig, dette for å skape helhet og en enkel forståelse av bygningen. Rundt de indre hagene kan sammenhengende materialbruk i interiør og eksteriør understøtte måten vi ønsker å bearbeide overgangen inne/ute. Ved å bruke samme materialpalett kan uterom virke som en forlengelse av innerom, eller omvendt.

Sentralt i bygget med adkomst via egen trapp fra foajén, ligger det vi som et utvidet begrep kaller "multitrommet", en stor sal over to plan til forskjellige aktiviteter. Mot fellesarealene brukes kledning av de innvendige volumene med smale, stående spiler i treverk. Dette gir en naturlig og berøringsvennlig overflate til oppholdsområdene i forbindelse med resepsjon og foajé.

Romslige korridorer er en viktig kvalitet i bygg for psykiatrien, og vi opererer hovedsakelig med en fri bredde på over 2,4 meter i pasientområder. Dette gir fysisk og emosjonelt rom når to personer skal passere hverandre. Mange steder har vi dessuten ensidige korridorer, slik at én side av korridoren får store vinduer som slipper inn masse dagslys. Løsningen gir en noe høyere brutto/nettofaktor enn det man kunne oppnå med tosidige korridorer.

◀ Materialer innvendig:
tegl og trespiler

▼ Interiørperspektiv fra
inngangen mot foye og
multirommet

DØGNPOSTENE

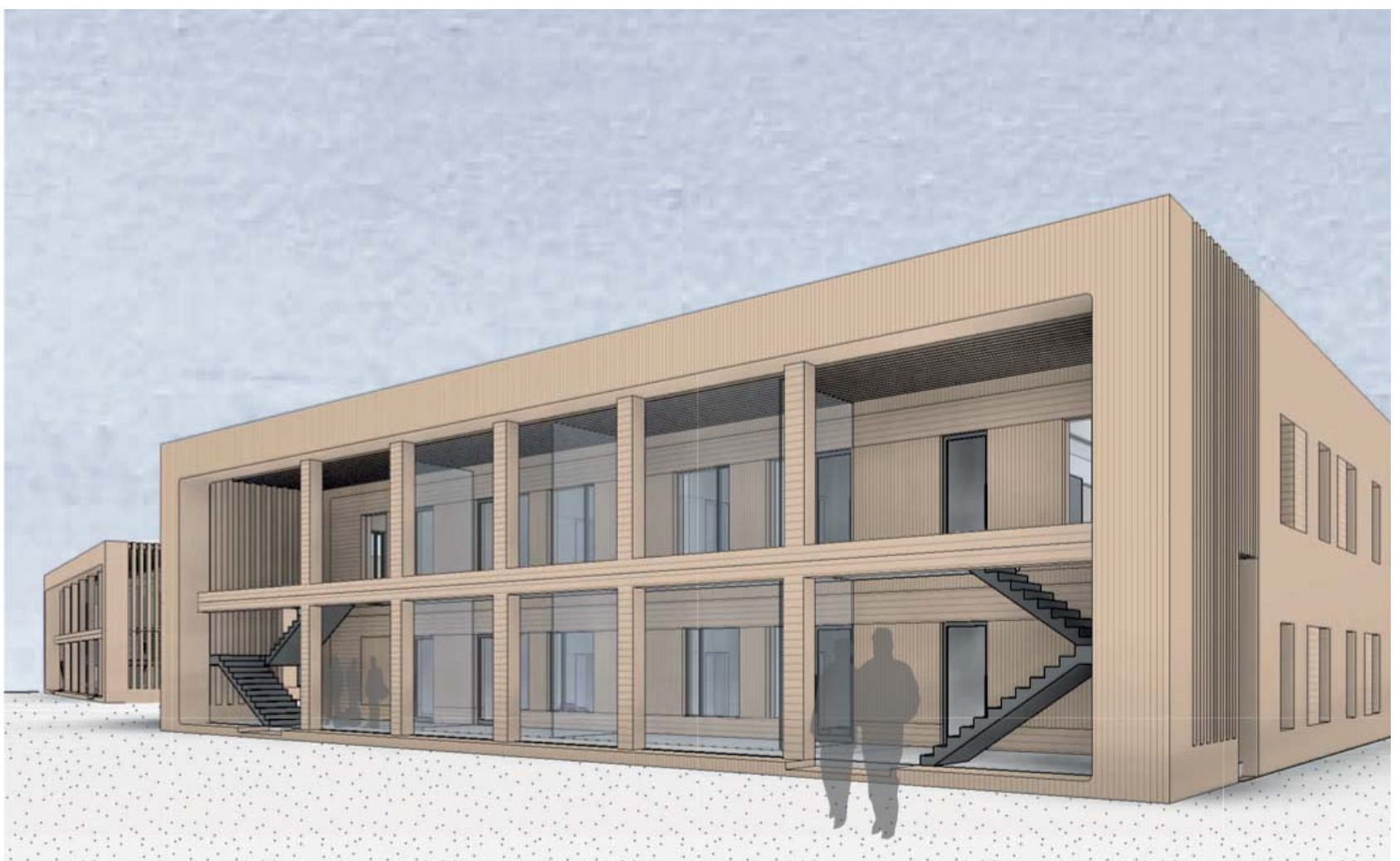
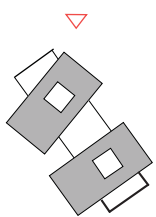
Alle enhetene er organisert likt, og to og to poster på samme plan deler så mange støttefunksjoner som mulig. Personalfunksjonene er plassert samlet for å gi mulighet til sambruk og utbytte på tvers av døgnpostene.

Postene har god tilgang til grønne uterom, med mulighet til flere dører mot indre hage og omkringliggende terreng i vest.

Arealer uten dagslysbehov er samlet i midtkjernen, personalfunksjoner i midtsonen mot øst, skjermingsenheter mot vest. Dermed kan alle tverrkorridorer stenges for pasienter uten følge, mens hovedkorridoren blir en veldig oversiktig og raus gangsgang med mange muligheter for opphold med varierte lys- og utsiktsforhold. Sentralt ved inngangen til posten ligger et større oppholdsareal foran aktivitetsrommet, rett ved arbeidsstasjonen. Denne har både god oversikt over korridoren internt, samtidig som den orienterer seg mot trapp/heis og kan fungere som resepsjon.

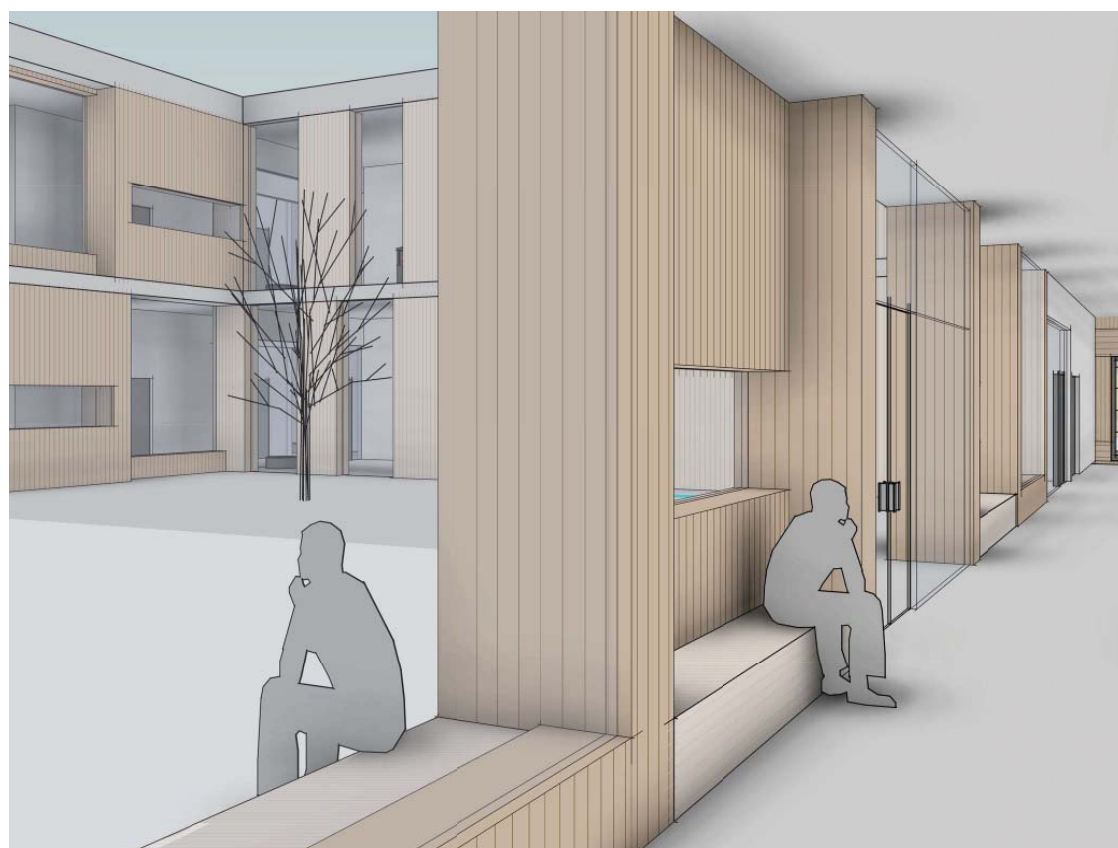
14

► Perspektiv vest
(sengepostene)

► Perspektiv indre hage mot arbeidsstasjoner og døgnetens inngangssone

▼ Interiørperspektiv sengepostkorridor langs indre hage

Fra inngangsnivå beveger man seg opp til sengepostetasjene via trapp eller heis. Når man ankommer sin etasje vil man straks få overblikk over indre hage og bygningsvolumet som omslutter den, og på den måten finne orienteringen i bygningskroppen. Ved denne ankomstsonen mellom to sengeposter, kan det også etableres en felles veranda i øvre plan.

Rundt hver av de indre hagene ligger sengepostfunksjonene i to og to poster per etasje. Mot den ytre fasaden ligger sengerommene, med en romslig gang- og oppholdssone som løper langs den indre hagen. De uavbrutte korridorforløpene skal sikre god oversikt, noe som igjen gir trygghet og effektivitet i drift. En tur gjennom en sengepost vil gi varierte opplevelser, der man underveis kan finne sittesjer, raue dagslysinnslipp og oppholdsrom som åpner seg mot korridor. Materialbruk vil også understreke de ulike situasjonene og variasjonene vi søker å skape langs korridoren. Ved den ene kortenden av hagen i midtsonen, ligger trapp, heis, tekniske rom, lagre og andre støttearealer som en sentral kjerne.

SKJERMINGSSENHETER

16

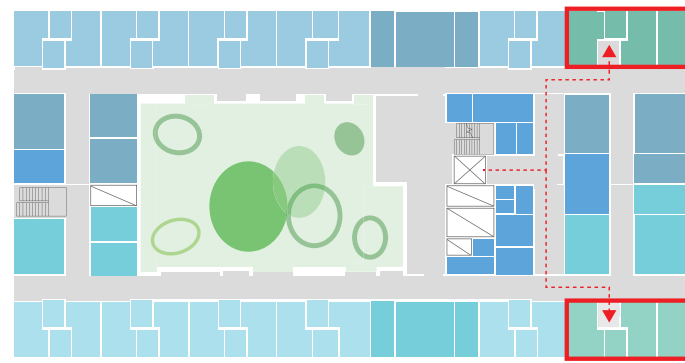
SKJERMET SONE

Planløsningen gir en god fleksibilitet, og det er mulig å plassere skjermede soner på flere måter.

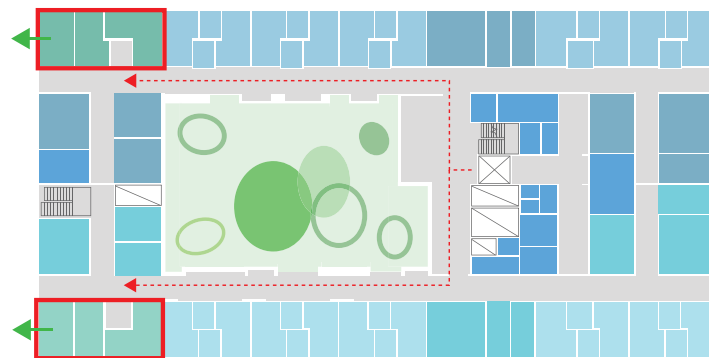
- (1) Skjermingsrom ligger samlet mot øst, der avstanden til trapp og heis er minimal.
- (2) Skjermingsrom ligger samlet mot vest, med utgang direkte til omkringliggende terreng, der skjermede uteområder vil kunne etableres.
- (3) En kombinert løsning av disse to vil kunne være tenkbar.
- (4) En fjerde løsning vil være at skjermingsrommene fortrenger oppholdsrommene for enden av blokkene, og at det etableres en direkte korridor fra heis til skjermet sone. Denne løsningen gir en veldig klar avgrensning av de skjermede sonene. Oppholdsrommene vil da ligge i hjørnene, mot langfasadene.
- (5) Valgt plassering i midtsonen mot vest gir fleksibilitet i forhold til sambruk mellom avdelinger med forskjellig behov for skjerming. Dette gir også mulighet for egne, sikrete utearealer for hver av skjermingsenhetene. I tillegg er det mulighet for en separat utgang for skjermingsenheter til terreng.

Utfordringen ved denne plasseringen ligger i den lange adkomsten gjennom heleposten. Dette er blitt diskutert og vurderes håndterbart gjennom tilpasset bruk av akuttmottaket i underetasjen. Dersom de mest utagerende pasientene kan roes ned før de legges inn i sengepost, er ulempene ved denne løsningen akseptable. De veies opp av mulighetene og kvalitetene som dette alternativet gir med tanke på tilgang til terreng, fleksibilitet og sambruk så vel som skjermet beliggenhet.

(1)

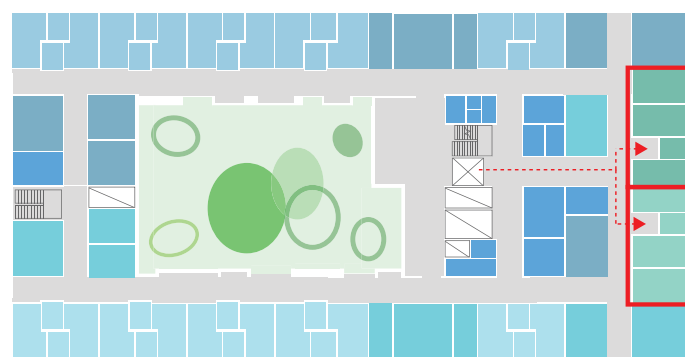
(2)

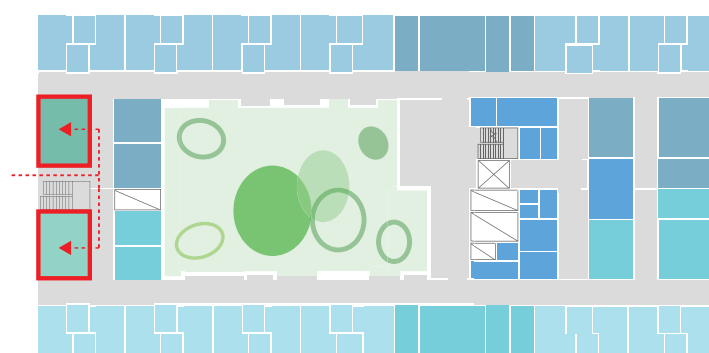
(3)

(4)

(5)

Alternative plasseringer for skjermingsenhet i typisk døgnpost (PSA) ▶

SENGEROM

17

PASIENTROM

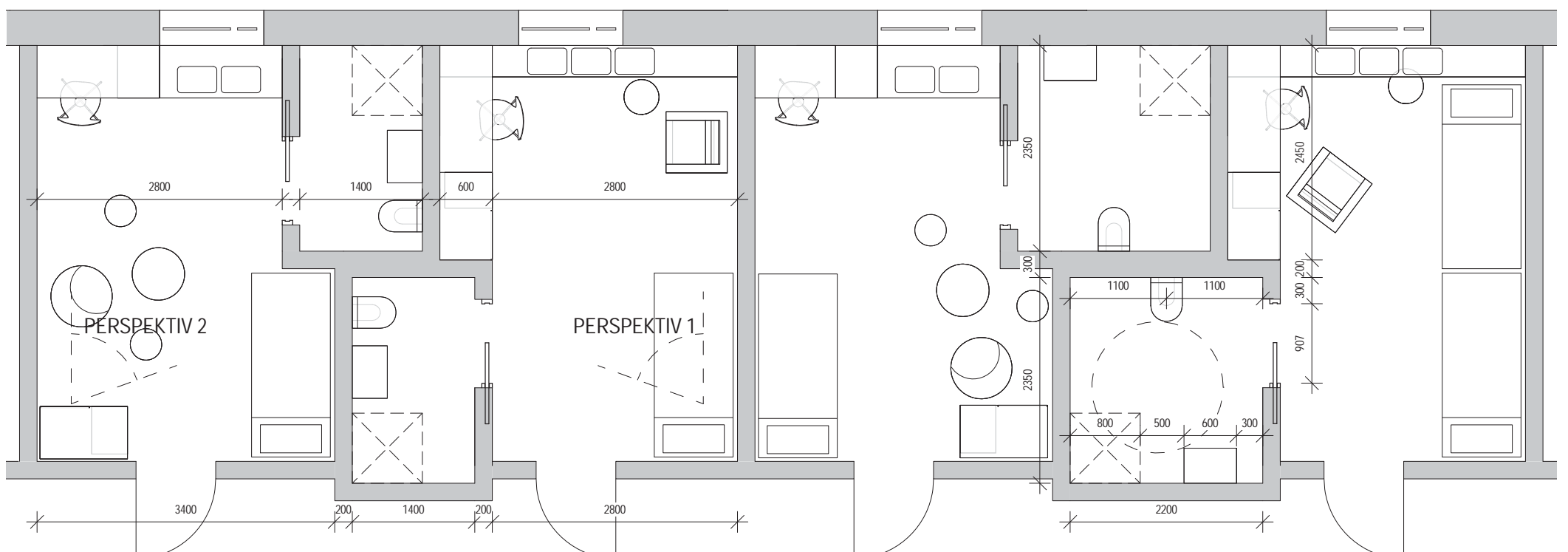
Rommet er utformet med fokus på trivsel, trygghet og praktisk bruk. En forskyvning av badene gir rom for nisjer med plass for skrivebord og klesoppbevaring eller seng. Også langs fasadeveggen, under vinduet, har vi tenkt en plassbygget benk som gir mulighet for å sitte helt opp mot vinduet. Møbleringen tegnes og bygges spesielt for rommet, og vil i stor grad være laget av tre, noe som gir en god robusthet i tillegg til høy opplevd kvalitet og hjemlig følelse. Slik vil rommet være møblert hyggelig, og ikke minst trygt også i tunge tilfeller der løs møblering ikke er ønskelig. Lyse vegger med duse naturfarger og høye vinduer som sørger for at dagslys strømmer inn i rommet langs himlingen, gjør ytterligere for å øke trivselen. Muligheten for å påvirke egne omgivelser er viktig for følelse av autonomi og egenverd. Ved at pasienten kan styre lys og temperatur i rommet, og dessuten selv bestemme plassering av løs møblering som seng og hvilestol, ivaretar man dette. Muligheten for en trygg lufteløsning uten fare for utspring eller smugling av narkotiske stoffer må sees videre på i detaljering. Alle tekniske føringer skal ligge skjult.

BADEROM

Badene er vist med skyvedør av sikkerhetshensyn, dette er også en gunstig planmessig løsning. Ved valg av overflater og møblering bør den positive verdien av det kjente og ikke-institusjonelle veies opp mot behovet for robusthet og sikkerhet. En robust keramisk flis med diffusjonstett epoksyfuger vil være mulig å se for seg som overflateløsning. En andel av badene blir spesielt tilpasset rullestolbrukere.

◀ Interiørperspektiv
typiske sengerom
▼ Plan typisk sengerom
1:100

VEI OG TEKNISKE INFRASTRUKTUR

18

ADKOMST

All infrastruktur tilknyttes eksisterende infrastruktur ved avkjøringen vist på illustrasjonen. Dette gjelder både fjernvarme, vann, avløp og høyspenning.

Ny vei må anlegges fra eksisterende avkjørsel og må ta hensyn til vernet allé og kulturminner i landskapet. Adkomst for brannvesenet er sikret ved tilkomst for stigebil på alle sider av bygget.

Foretatte grunnundersøkelser viser forekomster av kvikkleire under hele bygget og i ny veitrase.

Det er i konseptfasen utarbeidet et utdypende notat fra Rambøll for grunnforhold, infrastruktur, adkomst og regulering.

BÆRESYSTEM

Bæresystemet er basert på en løsning med en kombinasjon av prefabrikkert betong og stål. Dekket under de utkragede volumene og over den underliggende basen forutsettes utført med dekke/bjelker i betong med opp mot en meters konstruksjonshøyde. Dette muliggjør også senkning av dekket i de indre gårdsrom, samt vil ivareta behovet for forskjellig søyleplassering/aksesystem i base og overliggende volumer.

Volumene over basen er forutsatt utført med stålsøyler og komposittdykker.

TEKNISKE ROM

I arbeidet med det utvidede skisseprosjektet er det innhentet bistand fra COWI for å gjennomgå behov for tekniske rom og sjakter. I dette arbeidet har det fremkommet behov for større arealer for teknikk/ sjakter sammenlignet med konseptfasen. Samlet areal for tekniske rom etter arealreduksjonen er nå ca. 1100m².

Teknisk infrastruktur i bygget er forøvrig belyst nærmere i et eget notat fra COWI AS.

KOSTNADSKALKYLE

Som grunnlag for kalkylene for konseptfasen ble det hentet ut erfaringstall på pris pr brutto kvadratmeter fra andre gjennomførte og sammenlignbare prosjekter.

Det er i kalkylene tatt utgangspunkt i en robust materialbruk både i fasader og innvendige løsninger. Det er lagt inn kostnader for høyere standard på håndvasker, dusjarmaturer, belysningsarmaturer, himlinger og utomhusanlegg.

NESTE FASE OG VIDERE GJENNOMFØRING

Basert på revidert skisseprosjekt vil det bli utarbeidet et forprosjekt som danner grunnlag for innstilling til utbyggingsvedtak.

Forprosjektet utlyses som et eget oppdrag, men prosjektet skal baseres på og videreutvikle løsningene for utvidet skisseprosjekt.

Det er ikke tatt stilling til entreprisemodell men prosjektet vil kunne gjennomføres både som en tradisjonell hovedentreprise eller en totalentreprise basert på forprosjektets løsninger og krav.

UTVIDELSESMULIGHETER

Konseptskissen på side 4 viser en mulighet for fremtidig utvidelse mot nord som vil gi mulighet til ytterligere fire sengeposter. Basen forlenges og gir dermed rom for tilhørende kontorer og poliklinikk. Vare- og akuttmottak i underetasjen bør flyttes til utvidelsen for å beholde samme logistikk med separat ankomst gjennom gavl i nord.

Med samme planløsning for sengepostmodul vil bygget da ha plass til 120 senger og 12 skjermingsenheter.

PASIENTSIKKERHET

Det bør i forprosjektfasen utarbeides en plan for å ivareta sikkerhet for pasienter, ansatte og pårørende. Planen bør anwise og beskrive et riktig robusthetsnivå på bygning og utstyr. I vurderingene av konkrete løsninger vil sikkerhet og robusthet måtte veies opp mot prosjektøkonomi, estetikk og trivsel for pasienter og ansatte. De fysiske mest robuste løsningene vil ikke alltid være de man ønsker å velge. Planleggingen vil være en prosess der man søker å finne

balansen mellom på den ene siden det «normale» miljø, et interiør som er hyggelig, som signaliserer kvalitet og dermed respekt – et interiør som ikke virker aggresjonsfremmende eller trigger uønsket oppførsel – og på den andre siden det «spesialtilpassede» miljø, altså et miljø der man har forsøkt å fjerne enhver mulighet for å skade seg selv, andre personer eller interiøret.

Vi har som grunnlag for dette arbeidet forutsatt at bygget deles inn i 3 soner som angir ulike grader av robusthet.

Grønn sone

Dette er rom der pasienter ikke oppholder seg, eller der de alltid er i følge med en ansatt. Eksempel kan være kontorområder, personalrom etc. Her er ingen spesielle robusthetskrav utover det som er vanlig ved tilsvarende rom ved somatiske sykehus.

Gul sone

Medium robusthetskrav, f.eks. stuer, samtalerom og aktivitetsrom. Dette er rom der pasienten som regel ikke er alene, og der utagering eller selvskading vil oppdages og forhindres av ansatte. Det vil her være spesielt viktig med god oversiktighet, og løsninger med særlig robusthet og enkel vedlikehold.

Oransje sone

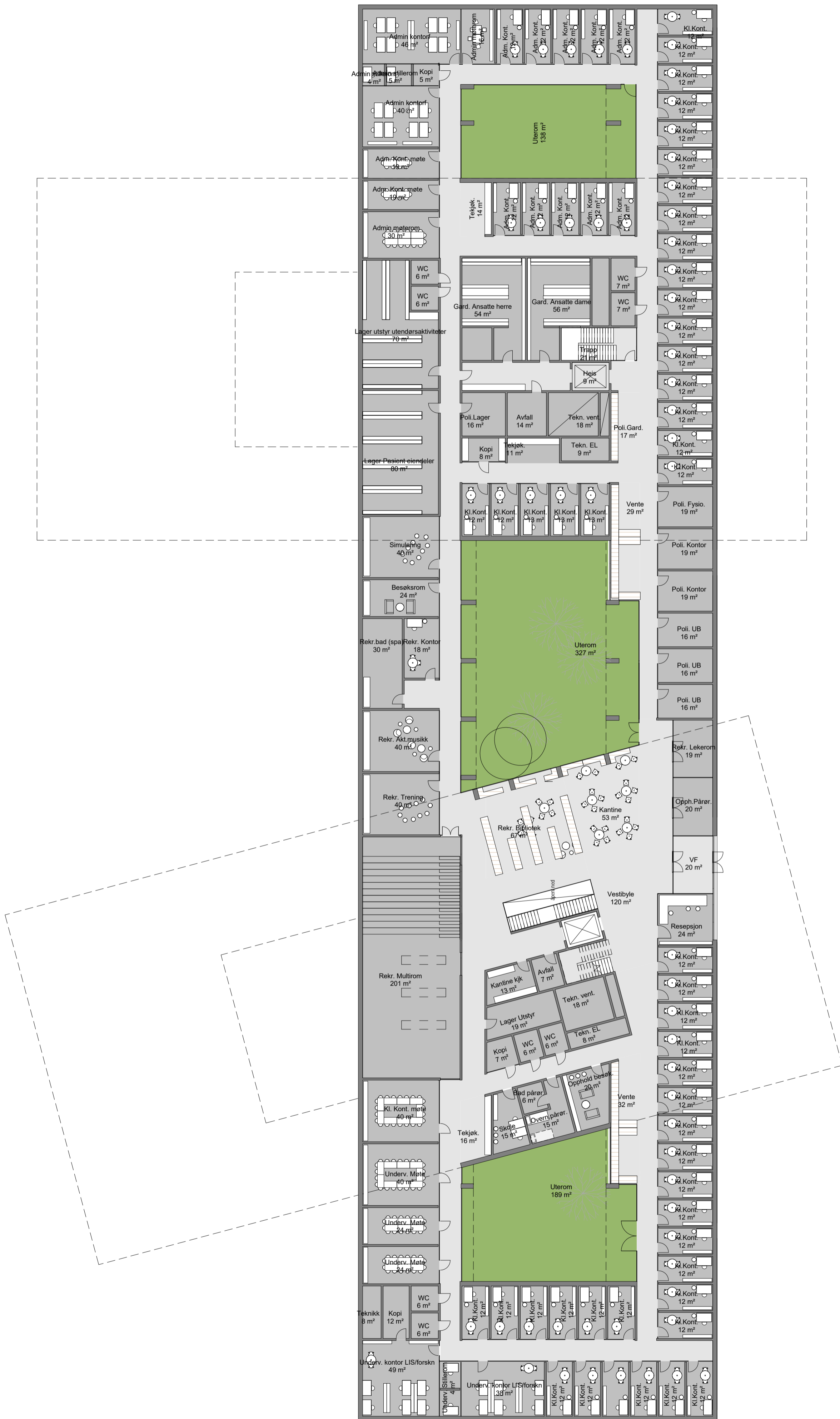
Dette er først og fremst pasientrom, dvs. rom der pasient regelmessig og planmessig er alene. Dette medfører at ansatte ikke alltid har oversikt, og at situasjoner med selvskading, vold og hærverk ikke oppdages umiddelbart. I oransje sone er det derfor behov for omfattende robusthetskrav og sikkerhetstiltak utover det som inngår i gul sone. Viktige fokusområder her vil være å eliminere mulighet for selvskading, skade på andre personer, narkotikasmugling og hærverk.

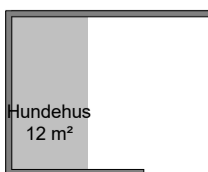
TYPISK PLAN DØGNPOSTER M 1:500 (A4) / 1:250 (A2)
 SKISSEPROSJEKT REV.2 DATO: 18/03/16

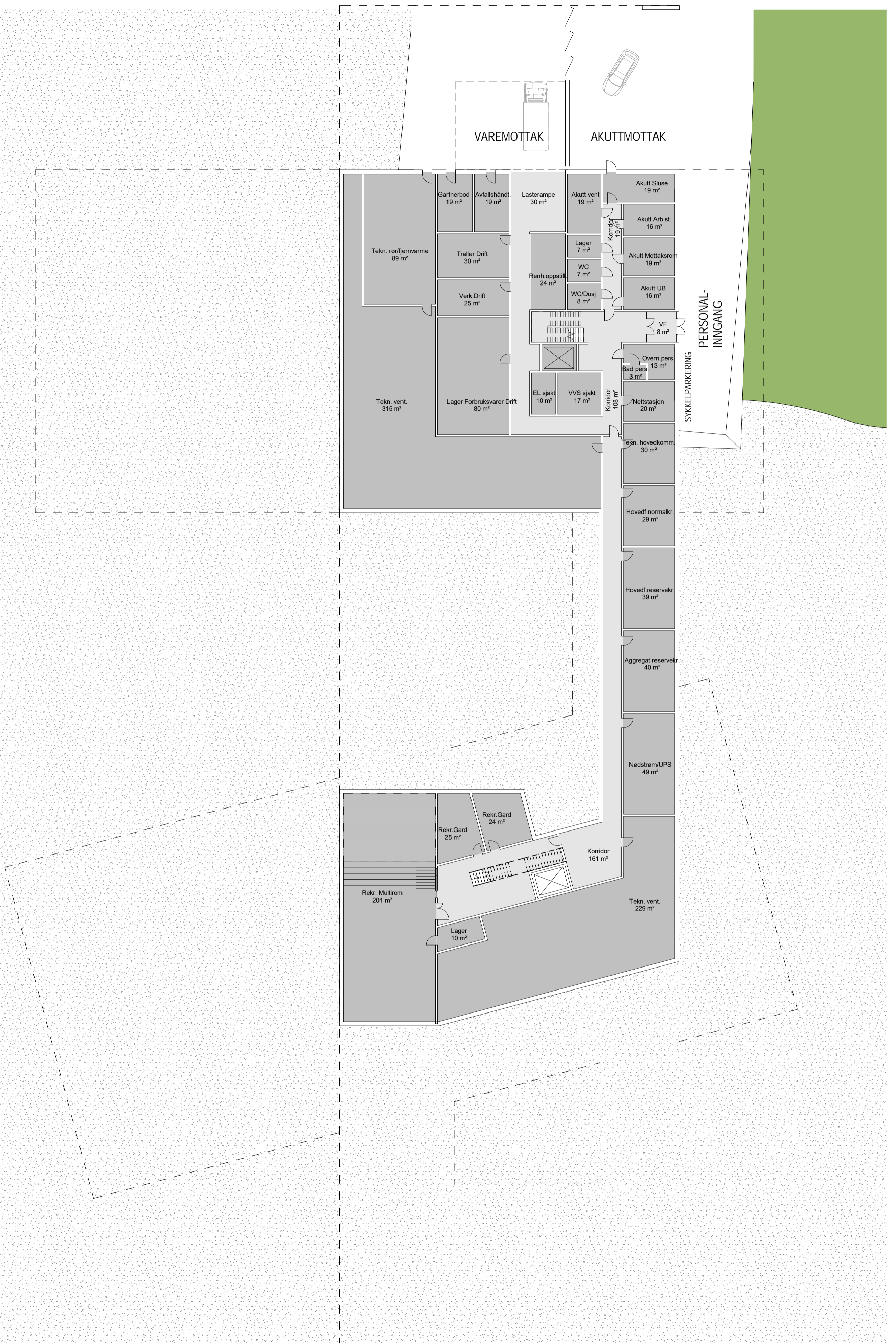
A220 PLAN E2 (E3)

OVERSIKTSPLAN BASE M 1:500 (A4) / 1:250 (A2)
 SKISSEPROSJ.REV.2 DATO: 18/03/16

A210 PLAN E1

OVERSIKTSPLAN MOTTAK M 1:500 (A4) / 1:250 (A2)
 SKISSEPROSJEKT REV.2 DATO: 18/03/16

A200 PLAN U1